

3.4.2 Hyse i Nordsjøen

Gytebestanden av hyse i Nordsjøen er over føre-var-nivået, takket være den meget sterke 1999-årsklassen. Totalkvoten for 2006 er satt til 51.850 tonn.

Odd Smedstad

odd.smedstad@imr.no

Fisket

Årsfangstene (inkludert utkast) av hyse lå på omkring 200.000 tonn i årene 1980–1987 og falt gradvis til 86.700 tonn i 1990. I 2003 ble det fanget 66.900 tonn, hvorav 24.800 tonn ble kastet ut. I 2004 ble det fanget 65.000 tonn, hvorav 17.200 tonn ble kastet ut (Tabell 3.4.2.1). Norsk fangst i 2004 var på vel 2.800 tonn inkludert bifangst i industritrålfisket. Foreløpige tall for 2005 indikerer en fangst i underkant av 2.000 tonn, mens den norske kvoten var på 14.679 tonn.

Bestandsgrunnlaget

Til tross for stort fiskepress har hysebestanden produsert flere gode årsklasser siden 1990, særlig er 1999-årsklassen meget sterk. Bestandsberegningen av hyse er som vanlig basert på "eXtended Survivors Analysis" (XSA). Gytebestanden ble i 2005 vurdert til å være ca. 266.000 tonn, og over føre-var-nivå på 140.000 tonn. Fiskepresset (F) er estimert til å være 0,31 (tilsvarer et uttak på 27 %), som er langt under føre-var-nivået på 0,70 (tilsvarer et uttak på 50 %), og tett opp til ønsket fiskepress. Alle årsklassene etter 1999 har vært under middels. Årsklassene 2001–2003 ser ut til å være meget svake, men det er indikasjoner på at 2005-årsklassen kan være over middels.

Anbefalte reguleringer

Den vedtatte forvaltningsplanen ($F = 0,3, 26\%$) gir en totalfangst på ca. 60.000 tonn hvorav 39.400 tonn er konsumlandning, 21.000 tonn er utkast og 6.700 tonn er oppmaling i industritrålfisket. ICES påpeker at det må innføres tiltak for å redusere bifangst av torsk i fisket etter andre arter, og hindre utkast og feilrapportering av torsk i alle fiskerier.

Norge og EU er blitt enige om en totalkvote for 2006 på 51.850 tonn, hvorav Norge disponerer 7.016 tonn. Alt dette kan fiskes i EU-sonen. Bifangst i industritrålfisket er inkludert i kvotene.

Haddock

Based on the most recent estimate of SSB and fishing mortality, ICES classifies the stock as being harvested sustainably. The 1999 year class is estimated to be strong and has led to the current increase in SSB. It is, however, the only year class above average for several years, and it dominates both the stock biomass and the catches. The 2001–2003 year classes are all estimated to be well below average. Preliminary data indicate that the 2005 year class is above average.

The agreed management plan ($F = 0,3, 26\%$) would imply a catch in 2006 of 60,000 tonnes (including human consumption landings of 39,400 tonnes). All demersal fisheries should fish without by-catch or discards of cod. Norway and EU agreed on a TAC for 2005 of 51,850 tonnes of haddock.

HYSE

Melanogrammus aeglefinus

- ▶ **Gyteområde:** Sentrale og sydlige deler av Nordsjøen.
- ▶ **Oppvekstområde:** Nordsjøen og Skagerrak.
- ▶ **Diett:** Som voksen spiser hysa sild, tobis, øyepål og annen yngel og tar gjerne også krepsdyr, børstemark, slangestjerner og muslinger.
- ▶ **Alder ved kjønnsmodning:** 3–5 år.
- ▶ **Gjennomsnittlig norsk fangstverdi:** 2000–04 er 23 mill. kr, og 16 mill. kr i 2004.

Tabell 3.4.2.1

Hyse i Nordsjøen. Landinger i tusen tonn (ICES område IV), 1995–2004.

Haddock. Landings (thousand tonnes) from the North Sea, ICES area IV, 1995–2004.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003 ¹	2004 ¹
Belgia	0,4	0,2	0,4	0,7	0,5	0,4	0,6	0,6	0,4	0,4
Danmark	2,9	2,5	2,7	2,6	2,1	1,7	2,4	5,1	3,0	2,1
Tyskland	1,3	1,8	1,5	1,3	0,6	0,3	0,7	0,9	1,6	1,2
Frankrike	0,4	0,4	0,5	0,4	0,7	0,7	0,5	0,9	1,1	
Færøyene	+	+	+	+	-	-	-		-	
Nederland	0,1	0,1	0,5	0,3	0,1	0,1	0,3	0,4	0,2	0,1
Norge	2,4	2,3	2,4	3,3	3,8	3,2	1,9	2,4	2,2	2,2
Storbritannia (England)	3,6	3,4	3,3	3,3	2,4	1,9	3,3	3,6	1,6	1,6
Storbritannia (Skottland)	63,4	63,5	61,1	60,2	53,6	37,8	29,3	39,6	31,5	39,3
Sverige	0,7	0,7	0,7	0,5	0,7	0,6	0,8	0,6	0,5	0,2
Konsum	75,4	74,9	73,1	72,7	64,6	46,6	39,8	53,9	42,2	46,7
Arb.gruppe total	140,4	153,6	137,9	127,6	110,6	103,1	165,2	103,8	66,9	65,0

¹ inkl. utkast.